

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.05.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[В. Сега](#)

✓ В България токът е по-скъп, отколкото в Германия и Дания

Причината е липсата на конкуренция и реален пазар за електроенергия за бизнеса

Богатите северни страни в Европейския съюз (ЕС) плащат по-малко за електроенергия на едро, отколкото по-бедните южни държави. Най-евтина е електроенергията в скандинавските държави и в Германия. Най-скъпо е в Италия, Гърция и Португалия. България е в златната среда, но плаща повече от водещите страни, както и от бързо развиващите се прибалтийски членки на ЕС. Причините за това са неразвитият пазар, липсата на реална конкуренция и свързаност на енергийните системи. Това показват данните за четвъртото тримесечие на миналата година на генерална дирекция "Енергетика" към Европейската комисия.

Така докато в Дания, Швеция и Финландия средните цени на едро са в диапазона 30-33 евро за мегаватчас, то в България цената е 40.70 евро. В Германия също плащат за ток по-малко - средно 33.90 евро за мегаватчас. Най-евтино е в Норвегия - 30 евро. В същото време в Италия, Гърция и Португалия плащат двойно - до почти 61 евро за мегаватчас.

Липсата на конкурентен пазар на електроенергия в България, за който се говори от години, е причината за скъпия ток на едро. В края на миналата година цените за бизнеса на свободния пазар тръгнаха нагоре. Тогава работодателите заявиха, че става въпрос за манипулация на пазара, тъй като на практика на него участват ограничен брой играчи. "На борсата по това време имаше двама продавачи - АЕЦ "Козлодуй" и ТЕЦ "Марица-изток 2". Пускаха се малки количества, които вдигнаха цената с огромни проценти. В същото време за деветте месеца на миналата година увеличението на тока при АЕЦ и държавната ТЕЦ е под 5%. **Тогава откъде дойде разликата?", възмути се шефът на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев пред в. "Сега". Според него повишението на цените в края на миналата и началото на тази година е било лишено от икономическа логика и е резултат от спекула. В резултат, под заплаха от протести, Народното събрание гласува промени в Закона за енергетиката, с които търговците на борсата ще станат в пъти повече. Една от основните поправки е зелените централи с мощност от над 4 мегавата и когенерациите също да продават тока си на свободно договорени цени. Затова и бизнесът призова държавния глава Румен Радев по-бързо да обнародва новия Закон за енергетиката. Ефектът обаче ще се усети евентуално след месеци.**

Експертите на ЕК отчитат, че през последните три месеца на миналата година цената на тока в Европа се е повишила в повечето страни. Но там, където има по-добра свързаност на енергийните системи и по-голяма конкуренция, цената се задържа. В страни като Гърция и Италия, които остават относително изолирани, цената е по-висока. Италия е и нетен вносител на електроенергия, което също е фактор, за да държи тя най-високата цена в Европа в края на 2017 г.

Цените на едро са важни за индустрията и за търговците на ток и обикновено се различават от цените за бита. Данните на Евростат за цените на дребно за битовите потребители в края на миналата година показаха, че у нас стойностите са най-ниски. През първата половина на 2017 г. българите са плащали по-малко от 10 евро за 100 киловатчаса, докато в Дания и Германия - над 30 евро. Съпоставката обаче е само за крайни цени и не се обвързва с нивото на доходите и покупателната способност.

[EconomyNews.bg](#)

✓ Четири бранша на лов за работници

„Българското машиностроене и електротехника са изключително високо конкурентоспособни на световните пазари и бележат сериозен ръст. Над 30 % от ключовите кадри в тях са на пенсионна възраст. Ако не се предприемат спешни мерки – внос на човешки ресурс в непосредствен план, реформа в образованието – в средносрочен и справяне с демографската криза – в дългосрочен, производството и бизнесът ще се свиват до равнището на наличните човешки ресурси. А това допълнително ще ограничи възможностите на бюджета за ръст на пенсиите и ръст на доходите в бюджетната сфера“ – акцентира върху предизвикателствата председателят на УС Асоциация на индустриалния капитал в България Васил Велев на кръгла маса.

Представители на работодатели, синдикати, експерти обсъждат как да се повиши привлекателността на вече идентифицирани ключови професии от четири пилотни бранша - „Машиностроене и металообработване“, „Електротехника и електроника“, „Транспорт и спедиция“ и „Медицина и услуги за красота и здраве“. Пакетите са ориентирани към работодателите и към търсещите работа, за да ги мотивират да изберат определени търсени професии, включително чрез насърчаване на мобилността.

„Вече работим в много тясно сътрудничество с Министерство на образованието и науката за стартиране на реформа във висшето образование. Предстои кръгла маса по темата на 8 май. Каквато и реформа да се направи, обаче, резултатите не могат да бъдат чакани по-рано от 5 - 10 години, а хора трябва сега“ - заяви председателят на АИКБ Васил Велев. В последвалата дискуссия той подчерта, че размерът на работната заплата в България нараства с бързи темпове, значително изпреварващи ръста на производителността на труда и от там - още веднъж необходимостта от по-голямо фокусиране върху повишаване на производителността на труда.

Като основни фактори, влияещи върху привлекателността на професиите и мотивацията, бяха отбелязани гъвкавото работно време, близостта до работното място, заплащането, професионалното обучение и тренингите, актуалността на професията, условията на труд, стабилността и сигурността на заетостта, социален престиж на професията и др.

Очертава се необходимостта от работа с учениците и техните семейства още от най-ранна възраст за ориентирането им към образование, което да ги квалифицира за дефицитни професии като: инженер, настройчик на машина с цифрово програмно управление, стругар, заварчик, електротехник, техник електронна техника, машинен оператор, машинист, шофьор на ТИР, летец – пилот, спедитор, лекар, акушерка, лаборант, медицинска сестра.

В рамките на европейски проект у нас първоначално се разработват 16 пилотни модела за изброените дефицитни професии. Внедряването им по предприятия в четирите пилотни бранша се извършва от обучени функционални и браншови експерти, които в момента представят моделите на 28 предприятия от браншовете.

На основа на неотдавнашна дискуссия ще бъдат изготвени програми и материали за дистанционно обучение, както и политики и инструменти за балансиране на пазара на труда.

StudyAbroud.bg

✓ Кой ще остане да работи в България?

България не само застарява, но и заема първо място в Европа по дял на функционално неграмотните ученици, именно България не само застарява, не само силно се свива, но и заема първо място в Европа по дял на функционално неграмотните ученици. А след броени години именно това поколение ще бъде гръбнакът на работната сила в страната.

Производителността на труда в българската икономика нараства два пъти по-бързо в сравнение с темпото, с което намалява населението на страната. Въпреки това експертите на Световната банка допускат, че след 2050 година българската икономика може би няма да бъде в състояние да осигурява дори изплащането на минимални пенсии, пише Дойче веле.

Днес в България живеят около 160 хиляди души под 35-годишна възраст, които нямат дори начално образование. Тези неквалифицирани хора трудно могат да си намерят работни места в една бързо развиваща се икономика през 21 век. В същото време два пъти повече техни връстници имат висше образование и могат да бъдат много полезни за икономиката. Пита се обаче: как тези хора да бъдат стимулирани, за да останат да работят и да създадат семейство в родината си?

Остър недостиг на кадри

Ново изследване на БАН за последствията от демографската криза показва, че образованите млади хора искат преди всичко да получават добри доходи и да имат висока покупателната способност. Освен това те обръщат голямо внимание на възможностите за кариерно развитие и за повишаване на квалификацията и професионалните компетенции. Младите професионалисти държат да се чува думата им.

В сравнение с по-възрастните трудещи се за тях обратната връзка с преките началници и с ръководството на фирмата или институцията играе много по-важна роля. Младите търсят по-настойчиво и правата си при неспазване на трудовото и социално-осигурителното законодателство. Понастоящем близо половината от големите и средните предприятия в България предлагат на младите работници и служители курсове за повишаване на квалификацията. Средно за Европейския съюз обаче този дял е около три четвърти

През последните три години все повече добре квалифицирани млади българи се завръщат в страната, но въпреки това проблемът с изтичането на мозъци в такива ключови сфери като здравеопазването и инженерните специалности си остава нерешен. В това отношение твърде показателен е провалът на опита няколко средни училища с разширено изучаване на западни езици да бъдат преобразувани в професионални колежи, които да подготвят дефицитни кадри за българските работодатели.

Според шефа на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев бунтът на родителите е мотивиран от разпространените нагласи, че децата нямат бъдеще в родината си. „Професионалното образование не върви, защото родителите искат децата им да учат в езикови гимназии и да намерят поприще зад граница. В Техническият университет например дори няма обучение по хидравлика и пневматика, които са ключови специалности за българското машиностроене. Как като работодатели да насърчим кадрните младежи със стипендии, за да дойдат при нас, след като няма нито един студент в тези специалности?“, риторично пита Велев.

Много тревожно изглеждат и прогнозите за така наречения „коефициент на възрастова зависимост“, тоест – колко пенсионери, деца и служители в публичния сектор издържа един човек, работещ в икономиката. В края на 2017 година на 10 пенсионери и деца до 15-годишна възраст са се падали 18 души в активна възраст, но част от тях работят в икономически непроизводителния обществен сектор или пък са безработни.

Тъжен факт е, че понастоящем 1,7 милиона заети в частния сектор осигуряват парите за пенсии на 2,2 милиона възрастни граждани, както и заплатите и социалните осигуровки на над половин милион заети в държавния и общинския сектор – управници, държавни и общински служители, учители, полицаи, военни и т.н.

През 2050: едва 50% от българите ще бъдат в трудоспособна възраст

Към средата на столетието, когато се очаква броят на българите в трудоспособна възраст да е намалал с 40%, това съотношение ще се влоши драматично, смятат експертите от Световната банка. До 2050 година се очаква една трета от

населението на страната да бъде на възраст 65 и повече години, като едва 50% ще бъдат в трудоспособна възраст – в момента трудоспособни са 60% от българите. „Данъкът на застаряването“ ще отнема от икономическия растеж поне един процентен пункт годишно, сочи анализ на банката, разглеждащ икономическите последици от демографските тенденции в България.

Световната банка бие тревога и за още нещо: България е на първо място в Европа по дял на функционално неграмотните средношколци. В изследването „Пиза“ четирима от всеки десет български ученици на 15-годишна възраст са показали изключително ниски резултати в ключови области като четенето и елементарните аритметични операции. Подобен резултат означава, че завършващите гимназиално образование в България на практика са учили пет години по-малко от връстниците си в страни като Финландия и Естония, сочени като примери за качество на средното образование. А именно изследваните от „Пиза“ български поколения след броени години ще бъдат гръбнакът на работната сила, заета в националната икономика.

Важни обществено-икономически и политически теми

[News.bg](#)

✓ България е на 41 място сред най-иновативните държави в света

България е в топ 50 на най-иновативните държави в света. Страната ни заема 41 позиция според класацията на Блумбърг за 2018 г. Това подчерта заместник-министърът на икономиката Александър Манолев на откриването на конференцията "Интелигентна специализация и технологичен трансфер като иновационни двигатели за регионален растеж", организирана съвместно от Joint Research Center и Министерството на икономиката. Събитието е в рамките на Българското председателство на Съвета на ЕС.

Манолев заяви, че дялът на инвестициите в България расте устойчиво в сектори с висока добавен стойност. Това се потвърждавало и от данните на Българската агенция за инвестиции. Данните сочели, че през 2016 и 2017 година около 50% от всички издадени сертификати за инвестиции са в сферата на високотехнологични производства и услуги. По думите на зам.-министъра настоящата 2018 година започва още по-добре като 60% от вече издадените сертификати са в такива отрасли.

"Страната ни има с какво да допринесе в процеса на дигитализиране на икономиката на Европейския съюз", категоричен е Манолев. Той припомни и че България се нарежда на четвъртата позиция по иновационна динамика в класацията на Иновационния съюз от 2017 г., което показвало "наличието на интензивни процеси в иновационната политика на нашата страна".

Манолев иска кредити за постигнатите икономически резултати на България на национално ниво, но трябвало и да задълбочим партньорството в рамките на Европейския съюз. "ЕС винаги е бил сред лидерите в процеса по внедряване на иновации, но днес редица държави отделят огромен ресурс за насърчване на проучванията и развойната дейност, и ние трябва да направим всичко по силите си да не изоставаме от тези процеси", допълни икономистът.

Манолев коментира, че именно заради това Генерална дирекция "Съвместен изследователски център" към Европейската комисия, съвместно с Българското председателство, ще представи като европейски приоритет платформа за обсъждане и ангажиране с иновации, базирани на място.

Платформата ще бъде с акцент върху Югоизточна Европа и Западните Балкани и ще дава възможност за конструктивен диалог между институциите и бизнеса. Политици, учени, представители на бизнеса, регионалните власти и университетите ще се включат в дебат за добри практики, които да насърчат заинтересованите страни да се възползват от потенциала на специализацията.

"Крайната цел е да се даде възможност на всички региони на Европа да се възползват от интелигентната специализация, за да реализират напълно своя потенциал за технологична промяна", допълни Манолев.

На събитието присъстваше българският еврокомисар с ресор цифрова икономика и цифрово общество Мария Габриел, вицепремиерът Томислав Дончев, кметът на СО Йорданка Фандъкова и други.

[Investor.bg](#)

✓ ЕК подобри очакванията си за икономическия растеж на България

Рисковете за страната са балансирани, но заради отворения характер на икономиката България е по-изложена на външни заплахи

Европейската комисия (ЕК) е по-оптимистично настроена за икономиката на страната ни. През 2018 година ръстът на реалния брутният вътрешен продукт (БВП) на България ще достигне 3,8%, преди да се забави до 3,7% през 2019 година. Това гласи пролетната прогноза на комисията за развитието на общността.

За сравнение - в предишния си доклад от Брюксел посочиха, че ръстът на българската икономика през тази година ще достигне 3,7%, а през 2019 година ще бъде 3,5 на сто.

Основният двигател ще остане вътрешното потребление, сочат още анализите на ЕК. Това се дължи на подобряването на ситуацията на трудовия пазар и повишаването на реалния разполагаем доход. Ниските лихви ще продължават да подкрепят растежа на частните инвестиции.

Като цяло се очаква през тази година тласък на инвестициите да даде правителството чрез своите капиталови разходи, подкрепени от европейските средства за периода 2014-2020 година, посочват от Брюксел.

Според оценката на ЕК рисковете за икономиката са балансиращи като основната заплаха за ръста е външна, заради отворения характер на икономиката. Брюксел все пак предупреждава, че увеличените заплати и заетост може да доведе до свръхпотребление, както и да се постигне "свръхмобилизация" на европейските фондове.

Очакванията на Брюксел са, че силното вътрешно потребление ще подхрани инфлацията. През 2017 година потребителските цени се повишиха с 1,2%, но през следващите две години ще расте на фона на по-добрата покупателна способност на домакинствата и поскъпването на електроенергията. Така през 2018 година инфлацията в страната ще достигне 1,8% и вероятно ще запази това ниво и през 2019 година.

Заетостта в България се завърна до нивата отпреди кризата - през 2017 година заетостта се повиши с 1,8 пункта и нивото на заетост е 64,3%. Прогнозата е, че ръстът ще бъде ограничен през следващите години, заради спецификите на трудовия пазар у нас. Нивото на безработица през тази година ще бъде около 5,5%, а през 2019 година ще падне до 5,3 на сто.

В Брюксел прогнозираят, че публичните финанси на България ще останат под контрол. През 2017 година страната е приключила с излишък от 0,9% от БВП, което се дължи основно на по-малките публични разходи от планираните. През 2018 година и 2019 година излишъкът ще бъде в рамките на 0,6 на сто от БВП.

Намалението през тази година ще се дължи на повечето средства за капиталови разходи, особено идващите от европейските фондове.

През 2017 година публичният дълг намалява до 25,4%, а прогнозите са за допълнително свиване през следващите две години - съответно до 23,3% през 2018 година и 21,4% през следващата година.

Какво се случва в ЕС?

Като цяло темповете на икономическия растеж на ЕС се забавят леко през следващите две години, показват още анализите на Комисията. През 2017 година растежът на реалният БВП на общността достигна 2,4%, но през следващите две години се очаква намаление съответно до 2,3% и 2%.

Основните двигатели са потреблението, силните инвестиции и износа.

На някои пазари се наблюдава липса на достатъчно кадри на фона на рекордно високите нива на заетост. През 2018 година безработицата в ЕС ще се понижи до 8,4% и тенденцията ще се запази и през 2019 година, когато без работа ще бъдат 7,9 на сто от трудоспособното население в общността.

Брюксел отчита бавен ръст на инфлацията в ЕС и в еврозоната. Нивото във валутния съюз все още остава под целите на Европейската централна банка (ЕЦБ) от 2 на сто. През 2018 година инфлацията в еврозоната ще бъде 1,5%, а през следващата година ще се повиши до 1,6%.

За ЕС цифрите са малко по-високи - ръстът на потребителските цени през тази година ще бъде 1,7%, а през 2019 година - 1,8%.

Въпреки благоприятните очаквания за икономическия растеж в перспектива се виждат все повече рискове, отбелязват още от Брюксел в пролетната си прогноза. Очакванията са за трайна нестабилност на финансовите пазари и прегряване на икономиката на САЩ на фона на стимулите за развитие. Заплаха за световния пазар са и готвените по-широки протекционистични мерки от страна на Вашингтон.

✓ Данъчни започват масови проверки в пунктовете за технически прегледи

Инспекторите ще търсят доказателства за укрит оборот

Започват масови данъчни проверки в пунктовете за годишни технически прегледи (ГТП). Освен за издаването на касови бележки и отчитането на оборота, инспекторите ще следят и за спазването на осигурителното законодателство, събщи Националната агенция за приходите (НАП).

Обобщените данни за извършените прегледи, които всички пунктове за ГТП подават към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, са анализирани в приходната администрация, като са съпоставени с данните от фискалните им устройства.

При 326 пункта са установени значителни разлики между подадената информация за прегледаните автомобили и отчетените приходи на касовите апарати. Първоначалните оценки сочат, че общата сума на укритите приходи е в размер на 19,4 млн. лв. Ако тези несъответствия се потвърдят, на фирмите, които стопанисват пунктовете, могат да бъдат възложени и ревизии, допълват от НАП.

От приходната администрация напомнят на клиентите на пунктове за ГТП, че за всяка заплатена от тях такса за преглед задължително трябва да получат и касова бележка. За нарушения на данъчните изисквания могат да се подават сигнали на телефона на НАП 0700 18 700.

✓ Борисов: Полагаме много усилия за въвеждането на еврото

Премиерът направи равностетка по водещите теми в страната

Премиерът Бойко Борисов направи равностетка на кабинета "Борисов III" за последната година. Той заяви, че управляващите полагат много усилия за въвеждането на еврото и за борба с корупцията.

През последната година беше извършена една по-съществена рокада – здравният министър Николай Петров подаде оставка след скандал и беше сменен от Кирил Ананиев. Заради друг скандал, сделката за продажбата на ЧЕЗ, и енергийният министър Теменужка Петкова депозира оставката си, но в крайна сметка тя не беше приета.

"Гордостта на правителството е, че намалихме brutния външен дълг кабинета с 2,3 млрд. лева. Във втория мандат платихме близо 6 млрд. за КТБ, атомните реактори", заяви пред Нова телевизия Бойко Борисов.

"Срам ме е, че не успяхме да представим убедително Конвенцията за защита на жените и децата от домашно насилие. Политически сили успяха да я вкарат в посока, което не е духа на конвенцията. Но след надигнатото обществено недоволство я оттеглихме. Аз не съм инат, но подценихме ситуацията. Ще дискутираме Истанбулската конвенция спокойно. Не я минахме на коалиционен съвет, защото не съм очаквал да се превърне в някаква "защита на джандърство"", обяви Борисов.

Той коментира и сделката за ЧЕЗ.

"За ЧЕЗ ни издебнаха нарочно, отново да са февруарски събития. Бях в Брюксел, набрах Теменужка дали познава това лице и тя каза, че я познава. И й каза да си подаде оставката. Масирана атака отвсякъде за една сделка между частни компании. Не се изказваме по нея, защото това са големи компании, които имат могъщи адвокати. Могат да ни заведат искове, които да са със стотици милиони за уронване на репутацията. Мълчаливо за публиката, но иначе много внимателно наблюдаваме всичко, което се случва там. Аз лично се надявам, че няма да се случи, но това е лично мое мнение", заяви премиерът.

Най-тежките обвинения са на тема съдебна власт и корупция.

"С прокуратурата правим всичко възможно да преборим този бич с корупцията", категоричен е министър-председателят. Във връзка с ареста на Десислава Иванчева и мнението на Екатерина Захариева, че са преминали границите при акцията и въпроса на главния прокурор Сотир Цацаров дали това е позиция на цялото правителство, Борисов коментира, че е позвънил на Цацаров да пита защо толкова време се бавят и му се е обяснило, че трябва да се преброят парите.

"Не виждам смисъл в подобен тон, защото и двамата работят изключително добре в синхрон заедно с правосъдния министър. Виждал съм ги многократно заедно и работят добре. Вярно е, че подложени на такъв обществен натиск за всяко нещо, всеки може да изпусне реплика и да каже такова нещо", заяви министър-председателят. Той призова да се даде шанс на антикорупционния орган. По думите му от ареста на Иванчева трябва да се извадят и поуки за по-добрата организация.

"Случаят за мен е приключен. Толкова много свидетели излязоха да говорят, нека да оставим сега съдиите да я осъдят по съвест", заяви той.

Борисов смята, че войната с президента по темата за корупцията е еднопосочна.

"Престрелките са от него към нас. Това носи само вреда - дядо ми каза, че два коня дърпат по-добре каруцата. В момента не виждам нищо добро в тази комуникация. Затова поисках министрите да се срещат с него. И министрите носят отговорност. Ако има конкретни сигнали - действия се и ако има доказателства да бъдат осъдени", смята Борисов.

"Проблем има и затова създадохме този орган и обединихме всички организации, които се занимават с корупцията.

Най-важна е превенцията - държавата, общините, бизнеса - трябва да има страх, че ако нарушиш закона ще има последствия. Истински се надявам този орган да не се превърне в бухалка, при мен няма как да стане. На мен са ми го правили - припомнете си Костинброд, фъстъците в Авиоотряда", припомни премиерът.

Той засегна и темата за свободата на словото, като смята, че проблемът е в собствениците на медиите.

"Ние на тях не им се месим. Нима БНТ или БНР има проправителствена политика? Има европейски закон, да се осветлят собствениците, да се извади всичко на масата. Проблемът не е политически, решавайте си го този проблем. Не сме оказвали натиск на никого. Да, има проблем - вестници се атакуват едни други. Какво да направим, за да спрем Прокопиев и Пеевски да воюват? Не се месим и затова нищо не правим", каза Бойко Борисов.

Той коментира и посещението на Сидеров в Крим, където той заяви, че не е окупирана територия, а всъщност европейската позиция по казуса е категорична.

"С коалиционните партньори имаме програма. НАТО и ЕС са неизменни ценности. Догодина има избори за европейски парламент и местни избори. Всички ще отидем като отделни партии. Сидеров иска да си привлече проруски избиратели. Симеонов с шума, със забраната за цигарите иска да запази имиджа си. ВМРО също си имат своя политика. И знаем кой кой е, но има гаранция за НАТО и ЕС", каза още Борисов.

Според премиера доходите в страната растат и се опита да успокои хората, които смятат, че с въвеждането на еврото у нас всичко ще поскъпне.

"Надявам се да не стане, но при търговците винаги може да има спекула. Както беше при черешите. Полагаме много усилия за въвеждането на еврото, защото дава стабилност, ще намали лихвите по кредитите. В ЕС не бързат, защото имат негативен опит с държави, които не спазват финансова дисциплина".

Във връзка с изказванията на лидера на БСП Корнелия Нинова и исканата му оставка на 1 май, Борисов заяви, че лидерът на опозицията сега е потисната и не може да спи, визирайки това, че Нинова съди лява медия, заради обидата.

Той обърна внимание, че Корнелия Нинова иска оставката на правителството два месеца преди края на председателството, когато престоят две важни срещи.

"Точно сега да искаш оставка, когато абсолютно не си готов, не виждам защо си правиш това на държавата", коментира премиерът. Той поясни, че два пъти е подавал оставка и им е давал възможност за избори. "Видяхме на президента служебното правителство. Видяхме им възможностите - 150 млн. по-малко в хазната", припомни Борисов.

Cross.bg

✓ Парламентът ще разгледа предложението на БСП за намаляване на депутатските привилегии

Парламентът ще разгледа предложението на БСП за намаляване на депутатските привилегии. Това предвижда програмата за работа на Народното Събрание, съобщава агенция Фокус.

Предложението е заложено в промяната на Правилника за организацията и дейността на парламента. Проекторешението е подписано от 54 народни представители от ПГ на „БСП за България“. От опозицията предлагат основното възнаграждение на народните представители да бъде в размер на 2 976 лв. Размерът на възнаграждението е от края на 43-ото Народното събрание и идеята е то да не подлежи на преизчисляване до края на настоящия парламент.

От БСП предлагат още депутатите да почиват толкова, колкото и българските граждани, като изключение в предложението им прави ваканцията на парламента през месец август. На вниманието на депутатите се поставя и отчетът за дейността на Съвета за електронни медии за 2017 г.

В 11.00 часа ще започне и петъчният парламентарен контрол. В него участие ще вземат 6 министри от кабинета "Борисов" 3. Сред тях са министърът на правосъдието Цецка Цачева и министърът на регионалното развитие Николай Нанков.

[БНТ](#)

✓ **Българският енергиен холдинг тегли нов заем за 1 млрд. лева**

С парите ще бъде рефинансиран стар дълг на дружеството, който е с падеж през тази година

Най-голямото държавно енергийно дружество - Български енергиен холдинг (БЕХ) ще пласира нова емисия облигации за набиране на 1 млрд. лева или 500 млн. евро. Това съобщиха от дружеството, което днес е избрало инвестиционен консултант по бъдещата сделка.

Новият заем ще бъде осигурен с емитирането на облигации чрез двойно листване на Ирландската фондова борса и на Българската фондова борса. Целта е компанията да набере средства за рефинансиране на стар заем от 2013 и 2016 г. Падежът на досегашният дълг е 500 млн. евро.

[Economic.bg](#)

✓ **Президентът: България е все по-атрактивна инвестиционна дестинация**

Румен Радев изтъкна предимствата на страната ни и напомни за високия принос на Австрия при инвестициите

България ще бъде все по-атрактивна дестинация за инвестиции. Това каза президентът Румен Радев по време на българо-австрийски бизнес форум, в който участие взе и австрийският президент Александър Ван дер Белен. Българският държавен глава изтъкна като предимства на страната ни геостратегическото разположение, достъпът до пазари, ниската данъчна ставка от 10%, ниските оперативни разходи – най-ниските в Европа според Радев, високият кредитен рейтинг и квалифицираната работна ръка.

По време на форума Радев отчете добрите икономически и политически отношения с Австрия. Той напомни, че това е третата му среща между двамата в рамките на последните седем месеца, като президентът отчита, че тя е кулминацията на интензивния диалог в двустранния дневен ред.

Президентът цитира статистика, от която става ясно, че стокообменът между двете страни е 1.2 млрд. евро за изминалата година, което прави Австрия страна на първо място по инвестиции у нас. По негови думи присъствието на Австрия на бизнес сцената у нас създава много работни места и нов прогресивен бизнес модел на прозрачност и административна ефективност.

✓ **ИПИ: Еврото ще донесе само позитиви на българската икономика**

Експертите разбиват няколко мита, които противниците на европейската валута лансират

Позитивите за икономиката на България от присъединяване към еврозоната са както краткосрочни, така и дългосрочни. Те ще започнат да се усещат още в момента, в който официално започне процеса на присъединяване и страната влезе в чакалнята на еврозоната (ERM II). Това са част от изводите в доклад на Института за пазарна икономика (ИПИ), в който се анализират ефектите за българската икономика от присъединяване към ERM II и еврозоната. Той е изготвен с финансовата подкрепа на българския евродепутат от GERB/ЕНП Ева Майдел.

Какви са ползите за икономиката?

На първо място като положителен ефект се изтъква повишаването на кредитния рейтинг на държавата, което според експертите на ИПИ ще се случи още с влизането в „чакалнята“ на еврозоната (ERM II). А допълнително повишение обичайно има и при приемането на еврото, пише в доклада. Като последица от вдигането на рейтинга може да се очакват по-ниски лихви за държавата, бизнеса и гражданите, както и осигуряване на по-лесен достъп до финансиране и повече инвестиции в икономиката.

По-важното следствие е, че подготовката на България за влизане в ERM II и еврозоната ще даде тласък за реформи, пише още в анализа. Влизането в ERM II ще е свързано с поемане на ангажменти за структурни промени, които да гарантират „висока степен на устойчива конвергенция“, както изисква чл. 140 от Договора за функционирането на ЕС. Очакваният положителен ефект може да се сравни с подготовката за членство в ЕС – десетилетието от 1997 до 2007 г., беше най-доброто за растежа на България.

За местните банки приемането на еврото ще означава и автоматично включване в Европейския банков съюз, който се изгражда от 2014 г. насам в рамките на еврозоната. Присъединяването към единния надзор над банките в еврозоната ще засили доверието в банковия сектор и ще намали риска от лоши практики.

Влизането в еврозоната и достъпът до общите ѝ фондове пък е застраховка срещу бъдещи кризи (например 700-милиардният Европейски механизъм за стабилност, Единният механизъм за реструктуриране на проблемни банки и достъпът до ликвидност и рефинансиране от ЕЦБ). Това ограничава силно рисковете за банковата система, а за фиска осигурява по-лесно преминаване през периоди на кризи.

Влизането в еврозоната намалява и транзакционните разходи по обмен на валута и таксите по банкови преводи. По изчисления на ИПИ само спестените разходи по обмяна на валута за целите на външната търговия надхвърля 450 млн. евро на година. Това е близо 1% от БВП на България и е равносилно на намаление на данъка върху печалбата на фирмите наполовина. Спестените по този начин близо 1 млрд. лв. ще останат в българските фирми.

Отделно, присъединяването към еврозоната ще доведе до намаление на таксите по банкови преводи към еврозоната. Това ще спести разходи за българския бизнес и гражданите от порядъка на 5-6 млн. евро всяка година.

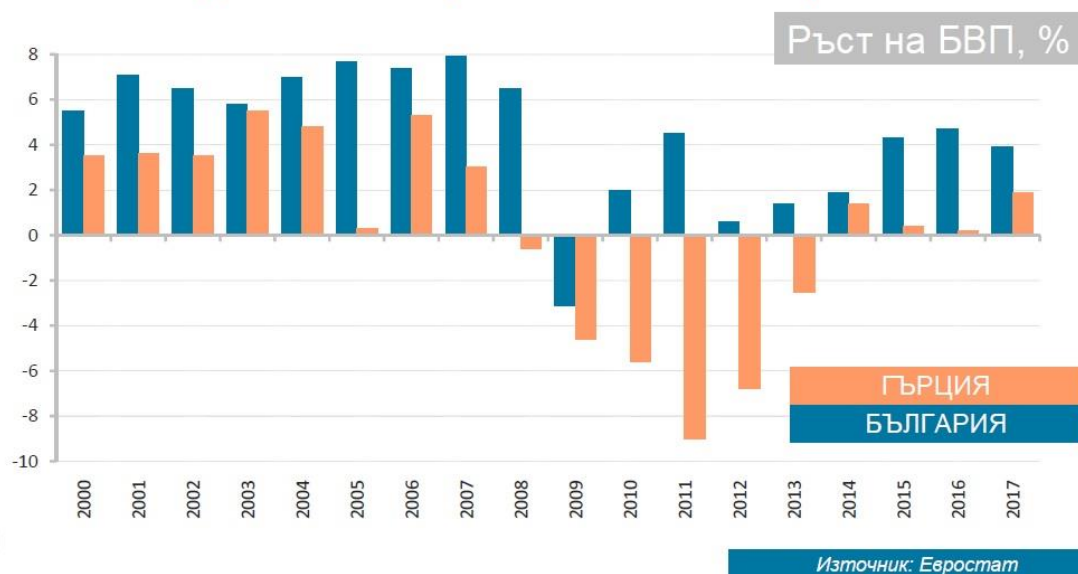
Митовите около членството в еврозона: силно преувеличени или несъстоятелни

„Инфлацията ще скочи“ - опасенията от висока инфлация са силно преувеличени. Според анализите на ЕЦБ, ОИСР и други институции, проинфлационният ефект, ако въобще го има, не надхвърля 0.3 пр. пункта в отделните страни, което е много под 1%.

Страна	Ефект върху цените
 Португалия	Няма ефект
 Литва	0,04 - 0,11 пр. пункта
 Словения	0,24 - 0,30 пр. пункта
 Финландия	0,27 пр. пункта
 Словакия	0,20 пр. пункта
 Италия	0,004 пр. пункта

„Растежът на българската икономика ще се забави“ - сравнение между страните от ЦИЕ в еврозоната и тези извън нея не показва какъвто и да е негативен ефект върху ръста на икономиката от влизането в еврозоната.

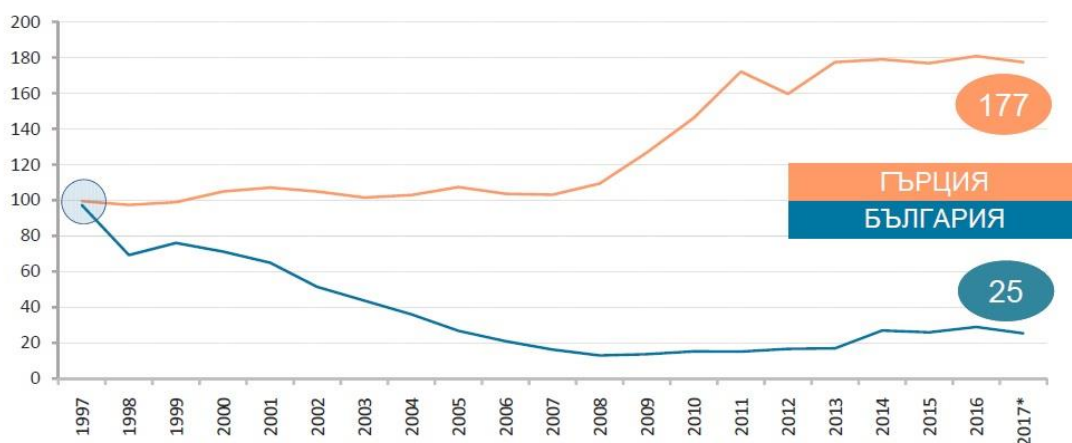
Всяка година България е с по-висок растеж

„България ще се превърне във втора Гърция“ – двете страни имат фундаментална разлика и в добрите, и в лошите времена. Всяка година България има по-висок икономически растеж от Гърция, а българският държавен дълг е седем пъти по-нисък от гръцкия.

Еднаква изходна позиция, различен резултат

Държавен дълг, % от БВП

Източник: Евростат (Предварителни данни за 2017 г.)

Защо процесът по приемане на еврото трябва да започне сега

Страната ще пропусне много, ако отложи кандидатстването или се забави, се посочва в доклада на ИПИ. В настоящите добри времена за европейската и българската икономики вероятността за положително решение при кандидатстване в ERM II е по-голяма. ERM II, или т.нар. „чакалня на еврозоната“, не е приемала страни повече от десетилетие именно заради кризата и затова сегашният благоприятен момент трябва да се използва. България също е в по-добра позиция – страната вече излезе от групата на държавите с прекомерни макроикономически дисбаланси, наскоро беше повишен кредитният ѝ рейтинг, а през януари 2018 г. пое и председателството на ЕС.

Междувременно еврозоната непрекъснато се променя. Еврозоната се интегрира по-бързо от останалата част на ЕС и се създава реален риск от Европа на две скорости. Този разлом се подклажда и от излизането на Великобритания, което променя съотношението на силите между страните във и извън еврозоната. Все по-вероятно е важните решения да се вземат от страните в еврозоната, а страните извън нея да са с ограничено влияние.

Изпусне ли се възможността сега, България може да чака дълго за следващ благоприятен момент. През 2019 г. предстоят избори за Европейски парламент, ще се сменят съставът на Европейската комисия и ръководството на Европейската централна банка. Никой не знае какво ще се случи след 2019 г., затова не бива да се изпуска възможността да се кандидатства веднага, е заключението на икономистите от ИПИ.

[В. Банкеръ](#)

✓ Очакваме 5% ръст на чуждестранните туристи

Изпратихме изключително успешен зимен сезон, който по брой посещения на чужди туристи е рекорден от влизането на България в Европейския съюз. От декември 2017 до март 2018 г. те са над 1,6 млн., като ръстът спрямо зимния сезон 2016/2017 г. е 12%. Това е основата, върху която искаме да надградим успешна 2018 г., и нагласите за лятото са оптимистични, заяви министърът на туризма Николина Ангелкова във Варна. Тя участва в среща с представители на местната власт и контролните органи от областите Варна и Добрич за готовността за летния сезон. В дискусиата се включиха кметът на община Варна Иван Портних и областният управител на Варна Стоян Пасев.

Прогнозите за това лято са да достигнем над 5% ръст на чуждите туристи спрямо летен сезон 2017 г., което ще затвърди устойчивата тенденция за развитие. За миналото лято чуждестранните гости бяха 5,3 млн. души. Ще разчитаме на посетители основно от пазарите Германия, Румъния, Турция, Русия, Великобритания, Израел, Полша, Чехия, Унгария, посочи министърът. Тя коментира, че важен фактор за реализиране на ръстовете е доброто стопанисване на морските плажове и заведенията за настаняване и хранене. Контролът по ивиците ще бъде още по-засилен това лято, защото трябва да сме сигурни, че услугата за туристите отговаря на изискванията, каза още тя и припомни, че на сайта на министерството са обявени телефон за сигнали и нередности на плажовете, както и телефонна линия за нарушения по Закона за туризма. Успяхме да намалим броя на неохраняемите плажове, обърна внимание министър Ангелкова. Тя съобщи още, че и това лято ще има допълнително командировани служители на МВР, за да се гарантират сигурността и спокойствието на туристите.

От ръководството на МВР-Варна информираха, че 120 униформени служители ще бъдат командировани в областта. На смяна ще има 28 служители, разпределени по КПП и хотелите, в Св. Константин и Елена - 8, а в Златни пясъци - един екип жандармеристи и един екип СОТ. Ще се движат и полицейски служители с мотори. Охранителната полиция ще е на гъвкаво работно време до 22 часа вечерта.

✓ България, Гърция, Албания и Македония сядат на масата за преговори

Външните министри на четирите страни ще се срещнат днес в Солун

Вицепремиерът и външен министър Екатерина Захариева ще участва в среща на външните министри на България, Гърция, Албания и Македония, която ще се проведе в Солун. В разговорите ще се включи и вътрешният министър Валентин Радев. Темите, които ще бъдат обсъдени по време на преговорите, са сигурност, външна политика и транспорт. Срещата в Солун се смята за ключова, тъй като през юни Европейският съвет ще обсъди препоръката на Европейската комисия за стартиране на преговори за присъединяване на Албания и Македония към Европейския съюз.

Междувременно Атина и Скопие са изключително близо до постигане на споразумение за името на бившата югославска република.

На срещата ще се засегне и темата за подготовката на "Декларацията от София" за европейската перспектива и свързаността на региона. Очаква се документът да бъде приет на срещата на европейските лидери с колегите им от Западните Балкани в София на 17 май.

[Капитал](#)

✓ Борбата с корупцията в Европа отслабва, предупреждава Съветът на Европа

България е сред страните, изпълнили най-много от препоръките на антокорупционния орган на организацията през 2017 г.

През 2017 г. новите законодателни инициативи в някои европейски страни преобръщат посоката на реформите, предприети преди това за засилване на превенцията срещу корупцията. Въпреки че дотогава бе отбелязан цялостен напредък при борбата с корупцията при депутатите и магистратите, практическото им прилагане продължи да бъде по-бавно от желателното. Сега обаче някои страни дори започнаха реформи, които могат да доведат до нарушаване на антикорупционните стандарти на Съвета на Европа.

Това са някои от основните опасения, изразени от Групата държави срещу корупцията на Съвета на Европа (ГРЕКО) - антикорупционният орган на организацията, в годишния си доклад, публикуван днес. Докладът съдържа оценка на степента, в която държавите са изпълнили индивидуалните препоръки на организацията към парламентаристите, съдиите и прокурорите във всяка от тях.

Средни резултати

Резултатите не са твърде окуражаващи, като държавите не са изпълнили почти една трета от препоръките, издадени по отношение на депутатите (деклариране на имотно състояние, ограничения за развиване на бизнес дейности, прозрачност при контактите с лобисти и управление на конфликт на интереси) и само частично са реализирали други 45%.

По-добре държавите са се справили с препоръките по отношение на съдиите и прокурорите (процедури при постъпване на работа, командироване, повишения, процесът по атестиране и т.н.), като приблизително половината от тях са изпълнени, а една трета - частично.

Къде е България

България всъщност е в групата на европейските страни, които са изпълнили през отминалата година най-голяма част от издадените им препоръки - заедно със Словения страната ни е покрила общо 12 мерки, като по-добре се е справила само Естония. В същото време обаче трябва да се има предвид, че България е сред държавите получили най-много препоръки - 19 на брой, като повече имат само Армения, Словения и Азербайджан. Така като процентно съотношение страната ни е покрила над 63% от препоръчаните мерки, което я поставя на 5-о място сред всички държави - членки на ГРЕКО. Финландия е единствената страна, която е изпълнила всички препоръки, а пред България са още Обединеното кралство (87.5%), Швеция (75%) и Естония (73.7%).

Страната ни е приела изцяло само половината от препоръките (общо 4), които засягат предотвратяването на корупцията сред парламентаристите, а другата половина - само частично. Но пък е сред страните с високо ниво на спазване на препоръките по отношение на съдиите - 9 на брой, като 5 от тях са покрити изцяло, 3 - частично, а 1 - не е, както и за прокурорите - 6 препоръки, от които 5 изцяло въведени и една частично.

[Novini.bg](#)

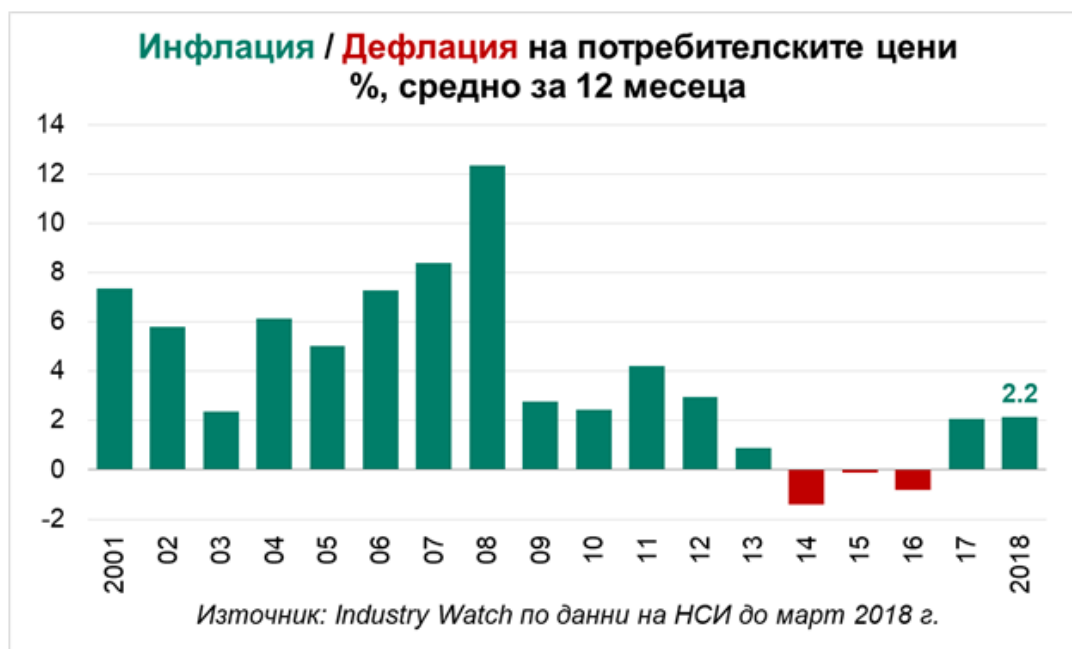
✓ Българите са забогатели с 6,1 млрд. лева за година

Финансовото богатство на домакинствата се увеличава с 6,1 млрд. лева през 2017 г. – най-много от предкризисната 2007 г. година насам, като достига 77,2 млрд. лева в края на изминалата година. Това се посочва в най-новия доклад на „Индъстри Уоч“ за личните активи в България.

Ръстът на заетостта (с 4.4% средногодишно) и на средната заплата (с 10%) създава 5,1 млрд. лева допълнителен доход за заетите българи през 2017 г. Все повече българи намират реализация на европейския трудов пазар. По този начин емигрантските пари възлизат на 1,953 млрд. евро, нараствайки с 30% за година.

Лихвите по депозитите вече не са значим източник на финансово богатство, но добавят 183 млн. лева към годишните домакински бюджети, посочват експертите.

Българите изглеждат по-склонни да търсят заемно финансиране за своите покупки. Около една четвърт (24,3%) от допълнителното потребление през изминалата година е финансирано чрез потребителски заем.

Все още обаче кредитната експанзия изглежда умерена в исторически контекст. За сравнение, през 2008 г. половината увеличение на потреблението на гражданите беше финансирано с новополучен потребителски кредит. Жилищното богатство се увеличава с 8,1 млрд. евро през 2017 г., основно заради отчетеното повишение на цените на апартаментите в страната.

Цените на жилищата в страната се увеличават общо с 8,2% през 2017 г., бележейки ръст вече четвърта поредна година. Според темпа на увеличение на цените през 2017 г. България изостава в ЕС единствено от Ирландия, Португалия, Словения, Холандия и Чехия, но е значително пред Румъния. Столицата вече концентрира 36,5% от жилищното богатство на българските граждани, докато малко над една десета се формира от жилищата в област Варна.

В областите Пловдив и Бургас е разположено около 9% от „реалното“ богатство на населението. Между 2 и 3% от жилищното богатство на българските граждани се намира в областите Русе, Благоевград, Велико Търново, Хасково и Плевен. В 18-те области с най-ниска стойност на имотите е концентрирано 18,2% от жилищното богатство, или два пъти по-малко от столицата София.

Същевременно инфлацията, измерена през индекса на потребителските цени, се ускорява до над 2% средногодишно в България през 2017 г., след като беше отрицателна в периода 2014-2016 г. Потребителската инфлация достига 2,2% средно за последните 12 месеца до март 2018 г. Внесената отвън инфлация се ускорява, макар че еврото поскъпна с двуцифрени темпове спрямо щатския долар през 2017 г. Измерена през дефлатора на вноса, тя е положителна за първи път от 2012 г. насам. Засилването на единната европейска валута донякъде смекчи ефекта на поскъпването на суровините върху общата ценова картина в България. Тенденцията на покачване на цените на суровините обаче продължава и през 2018 г.

През март суровият петрол и природният газ са около 30% по-скъпи спрямо година по-рано, докато цената на медта и алуминия се е вдигнала съответно с 16,7% и 8,8% за 12 месеца. Определени хранителни суровини също поскъпват. Цената на захарта в ЕС се е повишила с 14,3% спрямо март 2017 г.

рез 2017 г. инвестициите, измерени в постоянни цени, са все още с една трета под върховите нива, отчетени преди кризата. Вследствие на ограничените вложения в дълготрайни активи, повишеното производство е за сметка на по-високо натоварване на съществуващите мощности в промишлеността, достигащо 76,8% през януари 2018 г. Намалването на свободния производствен капацитет води до изпреварващо увеличение на цените заради ограничените възможности на фирмите да реагират на увеличените поръчки чрез разширяване на производството в краткосрочен план. Ето защо, устойчивият растеж на инвестициите в реалния сектор е от ключово значение за повишаване гъвкавостта на предприятията и поддържането на умерена инфлация и през следващите няколко години.

[В. Стандарт](#)

✓ **Качеството на здравеопазването не зависи само от парите**

400 болници за 7 милиона българи са много, казва изпълнителният директор на УМБАЛ "Св. Екатерина" проф. Генчо Начев - Професор Начев, миналата седмица много се обсъжда случая на възрастна пациентка, за която се твърдеше, че е починала без да дочака поставянето на сърдечна клапа. Ръководството на болница „Света Екатерина“ вече излезе с позиция по казуса, но бихте ли обяснили още веднъж каква е истината за този случай?

- Истината е тази, която вече навсякъде е казана. Става въпрос за пациентка в много тежко състояние, с последна степен на сърдечна недостатъчност на базата на аортен порок. Тя е била показана за точно такава щадяща интервенция като поставянето на аортна клапа без катетър и не е показана за конвенционално хирургично лечение. В края на изследванията, когато се събра консилиум, както се прави винаги, той взе решението, че тя е показана поне за това, но на следващия ден пациентката почина. Т.е. не се стигна до подаване на документи в Здравната каса, за да получим нейното одобрение за извършване на тази интервенция. Това са високорискови пациенти, те понякога умират и без лечение, понякога и с лечение. Това е истината. НЗОК направи проверка. Тази проверка може да бъде направена само по атрибутите, но не и за

качеството на работата. Това, което установи Касата, е, че на направената ехография има подпис на специалист, а няма подпис на специалист. Естествено, всеки специалист има ръководител и не може да направи каквото и да е изследване без ръководителят му да го наблюдава. Накрая, консилиумът, който е разглеждал целия случай, е от четирима професори, които са сложили подписите си.

- По принцип доплащат ли пациентите за поставяне на такава клапа?

- До момента нито една от фирмите не е заявила, че ще приеме тази цена. Всичките фирми казват, че в момента са в преговори с производителите и ако те им дадат по-ниски цени и могат да се вместят в тази цена, ще се вместят. Една от фирмите категорично каза, че няма да се помести в тази цена. Обсъждахме вариант и с по-стара клапа - дали нейната цена може да бъде намалена. За нас е важно да има поне един такъв продукт поне на една фирма, за който да не се доплаща. Има хора, които не могат да си позволят това, а същевременно има показания, които не бива да се отлагат. И когато има поне една фирма с тази цена, която Здравната каса реимбурсира, може да не е най-доброто качество на продукта, но все пак спасява живот. Засега още нямаме такъв положителен отговор от никоя от фирмите. Логично е в такива случаи хората да доплащат. За съжаление, много малко могат да си позволят това. Пратили сме едно писмо до Министерство на здравеопазването, да видим какъв ще е отговорът. В края на краищата отговорността е на изпълнителния директор на болницата, защото той трябва да вземе решението дали да се доплаща или не и след това да поеме отговорността. И тук вече е препъникамъкът. Защото, ако той вземе решението да се доплаща, може да влезе в конфликт с работодателя си, т.е. с министъра на здравеопазването. Ако вземе решение да не се доплаща, тогава влиза в друг конфликт, защото това води до негативен финансов резултат на края на годината. Това е положението.

- В момента ви е колко одобрения чакате от Здравната каса за поставяне на такива клапи?

- В момента имаме 16 одобрени пациенти, на които не сме поставили клапа, защото трябва да се реши въпроса с цената и т.н. Чакаме отговор от фирмите.

- Стана ясно, че Касата реимбурсира медицински изделия на по-ниски цени. Има ли други проблеми между Здравната каса и болниците?

- Здравната каса е длъжна да изпълнява бюджета, който е гласуван от парламента, и тя се опитва да преразпредели пари за повече консумативи, продукти и дейности. Би било жалко, ако парите, които се „спестяват“, се преразпределят за лекарства. Защото съотнешението между лекарства и болнична помощ е почти едно към едно, което никъде го няма. А иначе – няма нищо лошо да се опита да намали реимбурсираните цени. Предварително обаче трябваше да го знаем. Защото ние не можем да нямаме на склад тези консумативи. Дали са стентове, клапи или протези – не може да ги нямаме на склад и то минимум по един брой от всеки номер и от всеки вид. Защото, когато пациентът е на масата – дали с интервенция, или с хирургия, ние не знаем кой номер ще е клапата, стента или протезата. Ако знаехме предварително, че ще има намаление на цените, щяхме да вземаме тези продукти на протокол и нямаше да ги фактурираме. И тези, които сложим, щяхме да ги плащаме по старата цена. Но тези, които не сме сложили, и има нова цена, щяхме да ги фактурираме по новата цена. Така болницата нямаше да калкулира загуби. Това е много просто, ако знаехме предварително. Второ, според мен, Здравната каса би трябвало да направи един търг с тези компании за съответните продукти и на най-ниската цена да реимбурсира. Но ние ще знаем, че има един продукт, който е на тази цена. Вярно, може да не е с най-доброто качество, но ще знаем, че има един такъв продукт и хората няма да доплащат. Ако искат да имат нещо по-качествено, нека да си доплатят. Но няма да се постави на карта техният живот заради въпрос за доплащане. И аз мисля, че с течение на времето ще се намерят такива продукти. Пак казвам, ние сме писали до всички фирми, които снабдяват болницата. Първите отговори, които дойдоха от всички, бяха, че не могат на този етап да ги намалят. Една част казват, че са в преговори с фирмите-производители. Мисля, че в рамките на една-две седмици ще имаме яснота кои фирми могат да доставят тези продукти на цената, която Касата реимбурсира. И тогава нещата ще се урівновесят. Като, разбира се, ще остане загубата за болницата от това, че сме фактурирали на старите цени и след това няма как да ги променим с новите.

- През годините е дискутиран този въпрос, но какво е вашето мнение – трябва ли да се премахне монопола на Здравната каса?

- Има еволюция в моето виждане. Не забравяйте, че съм бил директор и на Здравната каса. Навремето бях напълно убеден, че не трябва да се премахва монопола на Касата в една малка държава, която вече няма и 7 милиона. Защото имахме лошия пример от Чехия и Унгария, където така се разбиха касите и след това фалираха. Сега вече съм по-склонен да мисля, че трябва да се премахне монопола. Но тука искам да отворя една скоба и да кажа едно голямо „но“. Това не може да стане с директива, не може да стане с нареждане. Това трябва да стане по естествен път. Как? Като пакетът със задължително здравно осигуряване, който и без това е изключително раздут, се редуцира съобразно бюджета, който Касата има.

За тази цел най-напред трябва да се остойностят дейностите. Всички медицински услуги трябва да бъдат реално остойностени, като в тях се включва и труда, а не само консумативите и материалите. Защото тези цени, които сега са за различни медицински услуги, са много стари. Оттогава минималната заплата нарасна повече от два пъти, да не говорим за цени на ток, вода и т.н. за съжаление, нищо не е свалило цените си – нито лекарствата, нито консумативите. Така че това са просто нереални цени. След като се намали пакетът, Касата ще заплаща монополно целия пакет. Но остава една голяма ниша, за която хората трябва да започнат да доплащат. Тази ниша може да се поеме от здравноосигурителните фондове, които сега се казват здравно-застрахователни фондове. Те могат да поемат тази ниша и постепенно в годините ще се види кои от тези здравно-застрахователни дружества са направили мрежа в цялата страна, имат най-много граждани, които са записани при тях, най-много опит. Следващият етап, след три-четири години, е, че ще може да се каже: тези граждани, които са записани като допълнително осигуряване при тях, на тях може да се поеме и основният пакет. И така по естествен път Касата няма да е монопол. Някои от функциите ѝ като контрагент на европейските дружества трябва да останат. Така че някои от нейните функции ще си останат монополни, защото другояче не може да бъде. Това, според мен, е пътят.

- Само от парите ли зависи да има качествено здравеопазване?

- Парите са важни, но качеството не зависи само от парите. То зависи от много неща, едно от които са парите и те не са маловажни. Какво всъщност е здравеопазването? Нито Касата знае за какво плаща, нито пациентите знаят за какво получават услуга. Статистиката показва, че пациентите си доплащат 40%. Никъде в Европа няма такава неща.

Максималното доплащане или съучастие е 20%, повече от тези проценти няма. Нашите хора плащат 40% и за съжаление голяма част от тези пари ги плащат под масата. Основните недостатъци на тази система са няколко. Първият е, че не се знае реалната цена на услугите. Това трябва да се направи най-напред. Вторият е, че хората доплащат без да знаят за какво доплащат, т.е. нерегламентираните плащания. Третият е, че никой не говори за качество. На четвърто място бих казал, че Националната здравна карта трябва да влезе в сила, но не само със задължителен характер, а и с възможността да актуализира сегашното състояние. Тоест, там, където няма предлагане на определени специалности, да се обяви инвестиция, за да могат да се развият тези специалности. Дали държавата ще намери пари, или частния капитал ще инвестира, няма никакво значение. Собствеността по конституция е равнопоставена, така че няма никакво значение. Там, където предлагането на услуги е повече от търсенето, Касата трябва да каже: ще сключим договор само за определен обем дейност и само с тези, които отговарят на определени изисквания за качество. По този начин ще се създаде известен ред. Защото всички знаем, че 400 болници са прекалено много за държава като България – 110 хил кв метра площ и по-малко от 7 милиона население. И това е, защото няма регулация. Никъде по света медицината не е чисто свободен пазар. Дори в Америка, където беше най-свободният пазар, започнаха да го регулират. Ако отидете в Париж и кажете: имам 120 милиона, искам да построя детска болница, ще ви отговорят: Не може, но по нашата карта има нужда от такава услуга в Северна Франция, отидете там да я направите. Тоест, има регулация. Такава в България няма. Както навремето във всеки гараж изникна магазин за хранителни стоки, така сега и в какви ли не помещения – апартаменти, стари магазини за коли и т.н., се развиват болници. Това никъде по света го няма. На пето място бих посочил неефективното изразходване и на тези пари, които ги има. Никой не може да каже дали те са много или малко, защото никой не е остойностил реално услугите. Когато се остойностят тези услуги и се види техният обем средностатистически за годините, тогава ще се прецени дали парите са много или не достигат, държавата не може да отпусне повече и трябва да се знае, че пациентите трябва да доплащат. Но не повече от 20% в зависимост от цената на една услуга. Колкото по-скъпа е услугата, толкова по-малък трябва да е процентът, за да могат хората да си го позволят.

- *Нямаше ли преди години точно такава предложение пациентите да доплащат по пет процента?*

- През 2004 г. имаше такава идея. Когато министърът на финансите ме попита с колко ще се увеличи разходът, му казах - около 30%. Отговорът беше, че това е ужасно много и не може да се въведе. Оттогава най-малко три пъти се увеличи разходът. И най-лошото е, че тези пари не се изразходват ефективно. Всички знаем, че се отчитат дейности, които въобще не са извършени и за тях се дърпат пари от Касата. Или пък, което е най-лошото, се отчитат дейности, които не са показани да се извършват. Ако първият път е чисто източване на Касата, вторият път се застрашават здравето и живота на пациента. И никой не контролира тези неща. Много е важно също така, пак повтарям, липсата на контрол на качеството.

- *Ще ви върна отново на големия брой болници. В някои от тях лекарите работят при много лоши условия, на загуба са, в същото време местните хора са против закриването им. Каква е рецептата за този казус?*

- За това е Националната здравна карта. Дали са общински болници, областни, университетски или частни няма никакво значение. Всичките трябва да са равнопоставени. В момента има една нелоялна конкуренция между частните и държавните болници, а трябва да са равни.

Когато от картата знаем, че в една област са необходими някакви услуги, трябва да видим какво е качеството, да преценим какво трябва да се направи. Ако е нужно – двама души, например, да отидат да специализират еди-къде си и трябва да се купи еди-какъв си апарат. Ако държавата има пари, ще инвестира, ако няма, обявява къде има възможност да се инвестира и инвеститорите ще си направят сметката имат или нямат интерес. Там, където има свръхконцентрация на предлагане на медицински услуги като София, Пловдив, Варна и т.н. също са нужни мерки. Какво значи това да има шест кардиохирургии в София? Във Виена и Берлин има по две, а в София – шест. Да се каже – ще останат две. Има си конкурс по 12 показателя – смъртност, усложнения, инфекции и т.н., обем на дейности, каква апаратура има, и може да се реши кои да останат. Не се ли реже до живо, няма спасение. Това е единственият път. Няма нищо страшно и ще ви дам един пример. Кицбюел – един от най-добрите зимни курорти в Австрия, си затвори болницата. Прецениха, че не е ефективно съществуването ѝ там, въпреки че само туристите са половин милион. Беше казано, че Инсбрук е само на стотина километри. Разбира се, има хеликоптери, много бързи линейки, аутобан, който отива до там. И никой не протестира срещу затварянето на тази болница. В Швейцария в рамките на осем години се съкратиха 18-20% от болниците. И това в страна, в която бюджетът за здравеопазване се равнява на БВП на България. Защо богатите могат, а ние, бедните, не можем?

- *Защо според вас?*

- Защото трябва да има политически консенсус. Защото политиците, като дойде време за такива промени, казват, че приближават избори. На изборите губят, идват другите, те на свой ред губят и т.н. Това е популизъм. Става въпрос за първично непопулярни мерки, които дават резултат в рамките на една-две години. И хората ще бъдат много щастливи след това, защото няма да ги карат да плащат под масата, ще знаят къде отиват парите и защото, когато има това доплащане, той ще има три ефекта. Първият е контролен. Когато знаеш, че вадиш от джоба си пари, се замисляш – трябва ли да ми правят дадена манипулация, чакай да взема второ мнение. Друг позитив – ако някой тръгне да лъже с ЕГН-то ви, той трябва да плати допълнителните пари, за да извърши такава измама. Вторият ефект ще е възпитателен – когато трябва да се застраховаш някъде или да отделяш бели пари за черни дни, започваш да се замисляш малко повече как живееш. Не е случайно това, че на българина като му бръкнат в джоба, тогава има ефект – така е и по отношение на спазването на правилника за движение по пътищата. Третият ефект е, че се отваря нишата за здравно-осигурителните фондове.

- *Защо България продължава да е на челните места по смъртност от сърдечно-съдови заболявания?*

- Защото не са ни в ред нещата. Защото все още диагностиката и лечението на тези заболявания не е навременна. Хората късно посещават лекар, тъй като са свикнали да търпят и да не обръщат внимание на здравето си. Да не говорим пък за

здравословния начин на живот, той касае профилактиката. Когато късно ходим на лекар, тогава рисковете от усложнения са много по-големи. Ако пък и не сме правилно диагностицирани в началото, тогава рисковете стават още по-големи. Ако сме лекувани не по правилата на добрата медицинска практика, рисковете също се увеличават. В Европа има препоръки за лечението на сърдечно-съдовите заболявания. И двете дружества в България – по кардиология и по кардиохирургия, сме ги приели, но имам наблюдения, че не винаги се спазват. Това е нормално, след като никой не следи за тяхното спазване. Изпълнението на препоръките е гаранция за качеството, но в България няма оценка на качеството. Иначе постигнахме големи резултати в лечението на инфаркта. Програмата „Stent for life“ допринесе много хора да не бъдат инвалидизирани.

- *Ще доживеем ли края на здравната реформа, при която лекарите ще получават достойното си заплащане, а пациентите – адекватно и навременно лечение?*

- Бог да я прости, Баба Ванга можеше да каже. Аз не мога със сигурност да кажа такова нещо. Шансът на по-младите е по-голям да доживеят. Но за да доживеем реформата, трябва да има политически консенсус и хора, които знаят как и какво да направят.

Dnes.dir.bg

✓ **Министерско обещание: Магистрала „Хемус“ ще е готова до 2024 г.**

25 километра вече се строят, останалите ще започнат скоро, заяви Николай Нанков

Министърът на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков потвърди, че автомагистрала "Хемус" е основен приоритет в рамките на настоящия мандат. По думите му с много добра организация е напълно реалистично в края на 2024 г. да имаме изцяло завършена втора магистрала.

"До края на годината от магистралата ще се изпълняват, строят 77 км, нови 85 ще се търгуват и остават само около 90 км от Велико Търново до п.в. Буховци, Търговище, които през 2019 г. ще търгуваме и започнем тяхното изграждане", посочи министърът.

Нанков отбеляза, че наскоро е направена първата копка на отсечката от Ябланица до п.в. Боаза, разклона за Тетевен, а до два месеца ще стартират и реалните строителни работи на още 16,5 км от п.в. Белокопитово до п.в. Буховци. Т.е. реално 25 км ще са вече в процес на строителство в рамките на два месеца, а за година и половина трябва да се приключи с изграждането на тези отсечки.

Министърът посочи, че други 52 км от разклона за Тетевен до разклона между Ловеч и Плевен в рамките на тази година ще бъдат търгувани и ще бъде избран и изпълнител. "Защо препроектирахме тези 52 км - защото, съкращавайки някои от тежките инфраструктурни съоръжения, тунели, мостови съоръжения, впоследствие редуцирахме цената на магистралата на тази отсечка с 350 млн. лева", коментира той.

Нанков отбеляза, че през миналата година са завършени ремонтно-възстановителните дейности на тръбите в посока Варна на тунелите "Витиня" и "Ечемишка", а тази година ще стартират ремонтните дейности на тръбите в посока София. По-късно той заяви, че гаранцията за магистралите трябва да е 10 години, както в момента е за тунели и съоръжения, а за мостовете поне 13 години.

[Канал 3](#)

✓ **Трима президенти обсъждат в Русе обединена Европа и бъдещето на Дунавския регион**

Румен Радев ще се срещне с австрийския и румънския си колега

Днес в Русе ще се проведе неформална среща на президентите на Република България, Република Австрия и Румъния. По покана на държавния глава Румен Радев на посещение в град Русе ще бъдат президентите Александър ван дер Белен и Клаус Йоханис.

По време на срещата, която е на тема "Бъдещето на обединена Европа", ще бъдат обсъдени основни теми от европейския дневния ред, които са и сред българските приоритети на председателството на Съвета на ЕС. Срещата в Русе е израз и на политическата воля на трите държави, които последователно ще поемат председателството на Съвета на ЕС, да се гарантира приемственост по ключови общи позиции в дневния ред на общността, като европейската перспектива за Западните Балкани, бъдещето на кохезионната политика, енергийната и транспортна свързаност в региона, съобщават от пресслужбата на президентството.

Градът е избран символично, тъй като сред основните теми на срещата ще бъде развитието на Дунавския регион, който има голямо значение за свързаността и повишаване на икономическия растеж в Европейския съюз.

По време на срещата, която е на тема "Бъдещето на обединена Европа", ще бъдат обсъдени основни теми от европейския дневния ред, които са и сред българските приоритети на председателството на Съвета на ЕС. Срещата в Русе е израз и на политическата воля на трите държави, които последователно ще поемат председателството на Съвета на ЕС, да се гарантира приемственост по ключови общи позиции в дневния ред на общността, като европейската перспектива за Западните Балкани, бъдещето на кохезионната политика, енергийната и транспортна свързаност в региона, съобщават от пресслужбата на президентството.

Градът е избран символично, тъй като сред основните теми на срещата ще бъде развитието на Дунавския регион, който има голямо значение за свързаността и повишаване на икономическия растеж в Европейския съюз.

✓ Започва строителството на Северен поток 2

Единственият акционер в компанията е „Газпром“, а половината от инвестициите в проекта са направени от европейски компании

В германския град Лубмин започнаха да подготвят строителната площадка за излизането на брега на газопровода „Северен поток 2“, съобщи пред РИА Новости представител на компанията – оператор Nord Stream 2 AG.

Този процес включва разчистването ѝ, завършване на строителството на административните постройки, както и подготовка за монтажните работи в зоната на излизане на брега на газопровода.

Проектът „Северен поток 2“ предполага съоръжаване на две нитки с обща мощност 55 млрд. куб. м. годишно. Тръбите ще минават от крайбрежието на Русия през Балтийско море до Германия редом до действащия „Северен поток“.

Берлин издаде разрешение за строителството на „Северен поток 2“ в края на март. Съгласие за строеж на газопровода даде също и Финландия.

Nord Stream 2 AG чака разрешение и от Русия, Швеция и Дания в близките месеци.

Единственият акционер в компанията е „Газпром“. Половината от инвестициите в проекта са направени от европейски компании - Shell, OMV, Engie, Uniper и Wintershall, т.е. по 950 милиона евро всяка. „Газпром“ предоставя останалите 50% от средствата – 4,75 милиарда евро.

При това участниците в проекта планират да покрият 70% от инвестициите за сметка на привличане на проектно финансиране. Общата стойност на реализацията на проекта се оценява на 9,5 млрд. евро.

[Econ.bg](#)

✓ Нов рекорден срив на турската валута до 4.21 лири за долар

Рязкото нарастване на инфлацията засилва инвеститорските опасения, че Турската централна банка ще успее да се справи с прегряващата икономика, тъй като президентът на страната Ердоган е твърд противник на политиката на увеличаване на лихвените ставки

Турската лира се намира под силен натиск за пореден ден на търговията от началото на май, след като инфлацията в страната нарасна през април по-силно от очакваното, обобщава „Ройтерс“.

Последните данни на Турския статистически институт показват, че индексът на потребителски цени (CPI) се е повишил през април с 1,87% на месечна база и с 10,85% на годишна база, докато през март потребителската инфлация е била 10,23%. Априлската инфлация е най-високата в южната ни съседка от началото на годината и над осредните прогнози за повишение с 10,45%.

Индексът на производствените цени (PPI - промишлената инфлация) скочи още повече, с цели 16,37% спрямо година по-рано и след повишение с 14,28% спрямо март, достигайки най-високо ниво от ноември 2017 година. Това е знак, че потребителската инфлация ще продължава да се ускорява и през следващите месеци.

Рязкото нарастване на инфлацията засилва инвеститорските опасения, че Турската централна банка ще успее да се справи с прегряващата икономика, тъй като президентът на страната Ердоган е твърд противник на политиката на увеличаване на лихвените ставки.

В началото на седмицата турската лира беше подложена на агресивни разпродажби, след като на 1-ви май "Стандард енд Пуърс" изненадващо намали дългосрочния суверенен кредитен рейтинг на Турция дълбоко в територията, известна като "боклук" (много рисков кредитен рейтинг), аргументирайки се инфлационните перспективи. "Стандард енд Пуърс" понижи кредитния рейтинг на страната до "BB"/"B" от "BB/B".

Така турската валута беше подложена на силен натиск, като в началото на днешната европейска търговия доларът поскъпна до нов исторически връх от 4,2126 турски лири. Еврото също поскъпна, но по-слабо - до двуседмичен връх от 5,0507 турски лира за едно евро. Единната европейска валута все още е далеч от исторически си връх от 5,1923 евро за лира, достигнат на 11-и април.

[Profit.bg](#)

✓ Азиатските акции поевтиняват, йената поскъпва

Азиатските акции поевтиняват, докато японската йена запазва ръста си от вчера в ранната азиатска търговия днес. Финансовите пазари вече насочват вниманието си към данните за неселскостопанската заетост в САЩ, които се очакват по-късно днес.

Доларът губи част от позициите си, ден след като Федералният резерв приключи срещата си без промени в паричната политика. Разочароващи финансови резултати на някои компании, оптимистичните данни за фабричните поръчки и за търговския стокообмен на САЩ направиха търговията вчера трудна.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI губи 0.26%, докато доларът поевтинява с 0.2% спрямо йената, до 108.98.

През последните две седмици щатският долар изтри всичките си загуби за 2018 г. - на фона на очакванията, че Фед ще продължи да вдига лихвите, въпреки че на други големи централни банки по света, сред които и Европейската централна банка, им е необходимо повече време, за да ограничат стимулите.

Фокусът на пазарите ще бъде насочен към данните за заетостта в САЩ, които се очакват по-късно днес. Прогнозите са, че те ще подкрепят доброто състояние на трудовия пазар.

Икономиката на САЩ вероятно е създала 192 000 нови работни места през миналия месец, според проучване на Reuters сред икономисти. Ръстът на заетостта през март бе едва 103 000.

Инвеститорите също така следят отблизо преговорите между Китай и САЩ относно търговския стокообмен, въпреки че цялостната нагласа е, че щатската делегация, предвождана от министъра на финансите Стивън Мнучин, едва ли ще постигне някакъв пробив по отношение на настоящата ситуацията около митата, които двете най-големи икономики в света си налагат една на друга.

Лихвата по 10-годишните щатски държавни облигации нарасна до 2.9477%, след като в четвъртък затвори на ниво от 2.946%.

Австралийският основен индекс се понижи, след като от Централната банка на Австралия съобщиха, че очакват по-голям икономически растеж тази и следващата година година, но се съмняват, че инфлацията ще достигне дори и половината от таргета на финансовата институция до 2020 г. Японският индекс Nikkei записа понижение от 0.16%.

Еврот се търгува без промяна за деня при ниво от 1.1988 долара, като губи 0.74% от стойността си за месец, докато доларовият индекс, който следи представянето на долара спрямо шест други основни валути, отчита понижение до 92.382 пункта.

Щатският лек суров петрол поевтиня минимално с 0.03%, до 68.41 долара за барел, докато цената на петрола от сорта брент се понижи до 73.58 долара за барел.

Златото записа лек ръст в цената до 1 313.6 долара за тройунция.